

BOHOSLUŽBY s VP (Genesis 3, 1-21)

1. čtení: Izajáš 11, 6-9

2. čtení: Genesis 3, 1-21

Kázání

Milé sestry, milí bratři,

Jsme uprostřed postního období, čteme text z první knihy Bible – Genesis. Četli jsme příběh, který je známý nejen lidem z církevního prostředí, ale i mnoha lidem z řad široké veřejnosti. Vyhnání z ráje, první lidé – Adam a Eva. Má vůbec smysl číst si tyto známé texty znovu a znovu? Vždyť už je známe nazpaměť a jejich zvěst je nám taky asi docela jasná. Nebo není? Uvidíme...

Když se nad dnešním příběhem zamyslíme obecně, je vlastně dost divný. Co myslíte? Vyhnání a prokletí za krádež jednoho kusu ovoce? To nevypadá jako úplně adekvátní reakce. Spíš je to hodně přemrštěné. No jo, ale tady nejde o natáhnutí se přes plot pro sousedovic jabko, kde by stačilo asi jen výstražné: tytyty!. O důvěru koho se tady hraje? Jaký vztah se narušuje? Jde přímo o Boha a tak to zas přemrštěně nezní.

Pojďme se příběhem zabývat trochu víc do hloubky...Adam a Eva jsou v ráji a mají dovoleno vše. Těší se Boží blízkosti, chodí s Bohem, žijí s Bohem. Prostě ráj! Je jen jedno pravidlo – z tohoto jednoho stromu nejezte. Člověk si říká, proč ten zatracený strom musel v zahradě být. Vždyť, kdyby tam nebyl, bylo všechno zalité sluncem navždy. Jenže takto to Bůh nechce. Od začátku dává člověku na výběr. Chce, aby byl svobodný. Člověk se sám rozhoduje, zda chce být s Bohem, či nikoli. Každý z nás má na výběr stejně. Můžeme se ve světě pohybovat svobodně, je na nás, jak se rozhodujeme. Pravidla jsou ale jasně daná – máme desatero.

Tak si ti dva žijí jako v ráji, vše je nádherné, krásné. Až jednoho dne žena uslyší hadí hlas (kde byl vlastně v tu dobu její muž? Že by se někde zapomněl?) „Jen jez, poznáš dobré i zlé, jako Bůh!“. Ženě to připadá lákavé, navíc to ovoce vypadá tak dobře... A tak jí a dá ochutnat muži, který konečně dorazil. Ten se nijak nebrání a jí taky. A najednou už všechno není zalité sluncem, něco se pokazilo, není to ono. Oba si uvědomí, že jsou nazí, na tom krásném Božím

obrazu je najednou velká šmouha. Spletou listy a dají si je kolem pasu. Stydí se před sebou. Jejich čistý vztah je narušený. A aby toho nebylo málo, přichází Bůh. Muž se ženou se schovají. Třeba je Bůh přehlédne, nenajde. Ale ne, volá je. Tak vystoupí z úkrytu a muž začne Bohu vysvětlovat, proč se ukryl. „Protože jsem nahý – udělal jsem něco špatného, nechci tě vidět, nechci, abys mě viděl. A ano, jedl jsem z toho stromu, protože mi žena dala z něho jíst. To ona za to může. Navedla mě žena, kterou ti jsi mi Bože dal, takže nechci to sice říkat tak úplně napřímo, ale taky za to trochu můžeš ty.“ Žena to svádí dál, na hada. Jen výmluvy, já za to nemůžu, Bože, to ten druhý...

Bratři a sestry, je to velmi smutný příběh a je to náš příběh. Když zhřešíme, vážeme si kolem pasu listy výmluv, schováváme se (modlit se a mluvit s Pánem Bohem se nám vlastně vůbec nechce). A když přijde na lámání chleba, máme vždycky spoustu lidí kolem, na které své vlastní chyby můžeme hodit. „Pane Bože, vím, že jsem udělal chybu, ale za to může ten druhý. To on mi k tomu dal příležitost, nezastavil mě, no a vlastně trochu za to můžeš i ty, protože mi do cesty posíláš takové lidi. A co já si s nimi mám pak počít?“

Příběh Adama a Evy není příběh minulosti – víme, že se nestal, že Adam a Eva nežili. Je to příběh současnosti. V každém z nás najdeme Adama i Evu. Každý z nás má z počátku v sobě ráj, s Pánem Bohem neporušený vztah. Ale pak zaslechneme hadí hlas, který nás láká porušit Boží nařízení a zařít se podle sebe. A my neodoláme. Jak je to možné? Proč jsme tak nepoučitelní, že stále znovu a znovu podléháme pokušitelovým slovům a oddalujeme se od Boha čím dál víc? I když víme, že hřích je špatný, stále znovu se jím necháme špinit. Ale proč? Protože i když víme, že překročením pravidel děláme něco špatného, na druhou stranu nám to přinese i něco příjemného. Kdyby nám nebyl hřích příjemný, pak bychom přeci nehřešili. Když něco ukradnu, získám danou věc. Když někoho pomluví, získám lepší pocit, cítím se nadřazeně. Když podvedu partner/partnerku, zažiji pocity, které mi možná v současném vztahu chybí.

Ale je tu jeden problém, u kterého se dnes musíme zastavit. Většina lidí už dávno nerozumí, co je to hřích. Každý jistě občas uděláme nějakou tu drobnou chybu, ale to se dá přece napravit. Většina z nás jsou však slušní lidé, jejichž život se pohybuje v určité normě. Jestliže jsme nikoho neokradli, nikoho nezabili a nikomu dlouhodobě nezahýbali, jakého hříchu jsme se vlastně dopustili? A když někdo v Pána Boha nevěří, jak vůbec může hřešit? Je to přece jeho věc, co dělá a jak žije – stačí, když dodržuje zákony. Proč by se měl člověk pořád jen obviňovat

a nikdy nebýt se sebou spokojený? Neslušelo by nám naopak víc sebevědomí? Vždyť přece řadu věcí jsme udělali dobře a nemusíme se za ně stydět.

Důležité je si uvědomit, sestry a bratři, že hřích je něco jiného než chyba. Chybami se člověk učí – to bychom měli vědět už ze školy. Chyby jsou součástí vývoje osobnosti, jsou dobré. Učíme se řešit nejrůznější situace, občas se nám něco nepovede. Tak to zkusíme zase jinak. Toto jsou chyby. Ty jsou v pořádku a jsou správné. Hřích není nikdy v pořádku, nikdy není správný. Hřích narušuje vztah. Vztah s Pánem Bohem (když беру jeho jméno nadarmo, nemiluji ho celým srdcem, ale hledám si jiné bůžky a božstva), s druhým člověkem (když mu nepomůžu, lžu, podvádím, ubližuju slovem i činem), a konečně i vztah se mnou samotnou (když se chovám jinak, než bych chtěla).

A tu je třeba říci, že každý hřích je svou povahou něco, co už nikdy nepůjde bezezbytku vrátit a napravit. Rozbitý hrnčík se sice dá slepit, ale už nikdy nebude pevný. Podvedený člověk nám už nikdy nebude věřit. A tak je to s každým zlým slovem, myšlenkou, pomluvou, závistí a pýchou. Vždycky tím něco zabíjíme, ničíme a promarníme. Neoddávejme se iluzi, že všechno se dá opakovat a omluvit. Život se žije na první pokus a všechno zlé, co nás potká, nás poznamená.

Sestry a bratři, stojíme na začátku postu. Adam a Eva odešli z ráje opásáni koženou suknicí. Vyhnání znamená konečnou ztrátu bezprostředního společenství s Bohem. Kožené suknice dostávají od Hospodina a naznačují odpuštění. Aby člověk mohl takový oděv nosit, muselo zemřít zvíře (oběť). A tím se dostáváme od Adama až k Ježíši, od začátku Bible k jejímu konci. Ježíš přinesl tu největší oběť, položil za nás život. Proto naše vyhnání není bez konce, ale je přikryto Ježíšovou obětí.

Takže to, co vypadá jako pohádka, je smutná skutečnost lidského rodu, kde je hřích a smrt domovem. Začalo to jedním, s nímž jsme si všichni podobni jako vejce vejci. Proti Adamovi stojí Kristus Ježíš. V Adamovi jsme všichni vyhnání z ráje, v Ježíši Kristu máme otevřené Boží království. A to jsou vlastně celé lidské dějiny; na jedné straně hřích a pokřivené lidství v Adamovi, na straně druhé spása v tom, který přišel do našeho světa, aby jej naplnil milostí a nadějí. A tu naději vyjadřuje apoštol nadmíru zřetelně: „Kde se rozmohl hřích, tam se ještě mnohem víc rozhojnila milost.“

Amen

Přímluvná modlitba

Volejme k Pánu slovy „*Prosíme tě, vyslyš nás*“:

Pane Ježíši, ty jsi nakrmil hladový zástup, ale sám sebe jsi zázračně nasytit odmítl. Prosíme tě za ty, kdo žijí v nedostatku a bídě. Přetvářej i naše srdce, ať se s nimi umíme rozdělit o tvé dary.

Prosíme tě, vyslyš nás.

Pane Ježíši, ty jsi k sobě přitahoval lidi slovem života a příkladem lásky, ale odmítl jsi jim imponovat výsadami Syna Božího. Prosíme tě za tvoji Církev, ať ani ona nezpyšní a ať nekáže jiné evangelium než o Tvém kříži. *Prosíme tě, vyslyš nás.*

Pane Ježíši, ty jsi Pánem a Králem, ale jsi jím v pokoře a oběti. Prosíme tě za ty, kdo spravují věci veřejné, ať nepodlehnu pokušení klanět se falešnému bohu moci a peněz, ale ve svém postavení slouží druhým k prospěchu všech. *Prosíme tě, vyslyš nás.*

Pane Ježíši, ty jsi jiné zachránil, ale sám sebe ne, a zemřel jsi na kříži od všech opuštěn. Prosíme tě za ty, kteří trpí a umírají v beznaději a zoufalství. Ukaž jim svou lásku a dej jim víru v budoucnost. Buď i s našimi nemocnými. Vyprošujeme pokoj pro Ukrajinu a její obyvatele a také pro další místa, zasažená násilím. *Prosíme tě, vyslyš nás.*

Pane Ježíši, ty jsi kolem sebe vytvořil společenství svých učedníků a učednic. Prosíme tě za společenství naší církve, za naše seniory i všechny ty, kdo církev spravují. Prosíme za sesterské církve a jejich pastýře a za všechny, kdo ti slouží. Shlédni na křesťany po celém světě: Odstraň naše rozdělení a dej, ať se tvůj lid stane znamením jednoty v níž žiješ se svým Otcem a Duchem svatým. *Prosíme tě, vyslyš nás.*

Amen

Poslání:

1. Korintským 6,12

„Všechno je mi dovoleno“ – ano, ale ne všechno prospívá. „Všechno je mi dovoleno“ – ano, ale ničím se nedám zotročit.

Požehnání:

Pán ať je před vámi, aby vám ukazoval správnou cestu.

Pán ať je při vás, aby vás mohl brát do své náruče a chránit vás.

Pán ať je za vámi, aby vás bránil před záludností zlých lidí.

Pán ať je pod vámi, aby vás zachycoval, když padáte
a aby vás vysvobodil z pasti.

Pán ať je ve vás, aby vás utěšoval, když je vám smutno.

Pán ať je kolem vás, aby vás obhajoval, když na vás útočí.

Pán ať je nad vámi, aby vám žehnal.

Amen.